

SZEMÜNK FÉNYE

SZEMÜVEG

SZKA_103_07

A modul szerzője: Dobos Orsolya

SZOCIÁLIS, ÉLETVITELI
ÉS KÖRNYEZETI KOMPETENCIÁK

3. ÉVFOLYAM

MODULVÁZLAT

	Tevékenységek – az időtartam megjelölésével	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I. RÁHANGOLÁS, A FELDOLGOZÁS ELŐKÉSZÍTÉSE					
I/a Bevezető asszociációs játék					
A	A tanító a táblára teszi a szem képét. A tanulók a munkafüzetben lévő képek közül kiválasztják azokat, amelyek a táblán látható képre vonatkoznak. 5 perc	A téma felvezetése Logikai képesség	Frontális munka – asszociációs játék	D1 (Képek)	P1 (Bevezető asszociációs játék)
B	A tanító a szemüveg szóra gondol, és a táblára teszi a szem képét. A tanulók barkochba kérdések segítségével kitalálják, melyik szóra gondolt a tanító a képpel kapcsolatban. 5 perc	A téma felvezetése Logikai képesség	Frontális munka – barkochba		P1 (Bevezető asszociációs játék)
I/b Miért hordunk szemüveget?					
A	A tanulók 3 vagy 6 csoportot alakítanak, és összegyűjtik, hogy szerintük 1. csoport: Miért hord valaki szemüveget? 2. csoport: Kik hordanak szemüveget? 3. csoport: Mikor hord valaki szemüveget? Gondolataikat megosztják a többiekkel. 5 perc	Rendszerezőképesség Együttműködés	Csoportmunka – gyűjtés Kooperatív tanulás – csoportszóforgó	Papír, íróeszköz	

	Tevékenységek – az időtartam megjelölésével	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B	A csoportok plakátot készítenek arról, mikor milyen célból hordanak szemüveget az emberek. A plakátokat képtárlátogatással megtekintik. 10 perc!	Ábrázolás Rendszerezőképesség	Kooperatív tanulás – plakát – képtárlátogatás	Csomagolópapír, rajzeszköz	
I/c Kik viselnek szemüveget?					
A	A tanulók a tanító utasítása szerint a földön levő kék vagy piros körbe, esetleg a metszetébe állnak. 10 perc	Ismeretszerzés Rendszerezőképesség Ismeretek alkalmazása	Frontális munka – játék		Színes krétával rajzolt két kör P2 (Kik viselnek szemüveget? I.)
B	A tanulók felmérést készítenek az iskolában/iskola környékén a járókelők körében néhány emberrel. 15 perc	Információgyűjtés Verbális kommunikáció	Csoportmunka – kutatás	D2 (Felmérés) csomagolópapír, íróeszköz	P3 (Kik viselnek szemüveget? II).
II. ÚJ TARTALOM FELDOLGOZÁSA					
II/a Mikor megyünk szemorvoshoz?					
A	A csoportok egy jelenetet készítenek, ami egy olyan helyzetről szól, amelyben kiderül a szereplő számára, hogy el kellene mennie a szemorvoshoz! A jelenetek megtekintése után megbeszélik, hogy hihető volt-e a történet? 15 perc	Együttműködés Dramatizálás	Csoportmunka – szituációs játék		
B	A tanulók olyan helyzeteket mesélnek el, amelyekben kiderülhet, hogy el kellene menniük a szemorvoshoz! 5 perc	Az adott téma átgondolása Verbális kommunikáció	Kooperatív tanulás – beszélgetőkör		

	Tevékenységek – az időtartam megjelölésével	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II/b A szemorvosnál					
A	A tanulók összegyűjtik, hogy mit szeretnének kérdezni az iskolaorvostól. Az osztály ellátogat az iskolaorvoshoz, aki megmutatja, hogy hogyan zajlik a szemvizsgálat. 30 perc	Információszerzés Verbális kommunikáció Ismeretszerzés	Frontális munka – gyűjtés – látogatás	Csomagolópapír, íróeszköz	
B	A tanulók összegyűjtik, hogy mit szeretnének kérdezni a szemorvostól. Egy szemészorvost látnak vendégül, aki elmeséli, hogy hogyan zajlik egy szemorvosi vizsgálat. Ha tud, néhány vizsgálati eszközt is bemutat. 20 perc	Ismeretszerző-képesség	Frontális munka – előadás		Visustábla, kérjük meg az orvost, hozza magával
C	A tanulók jelenetet készítenek arról, hogy mi történik a szemorvosnál. Megbeszéljük, ki járt már szemorvosnál, az lesz a rendező, ők választanak maguknak szereplőket (asszisztens, páciens), és megrendeznek egy jelenetet. A jelenetek után megkérdezzük a szereplőket, hogy hogyan érezték magukat, mint orvos, mint asszisztens, mint páciens... 20 perc	Együttműködés Ismeretszerző-képesség Szimuláció	Csoportmunka – szimulációs játék		

	Tevékenységek – az időtartam megjelölésével	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II/c A szemvizsgálat tapasztalatainak összefoglalása					
A	A tanító kérdéseket tesz fel, amire diákkvartett módszerével válaszolnak a tanulók. Mire való a szemvizsgálathoz használt tábla? Milyen jelek vannak rajta? Mire használják ezeket a jeleket? Milyen eszközöket használnak még a szemorvosok? Miért érdemes idejében szemorvoshoz menni? 10 perc	Összefüggések felismerése Verbális kommunikáció A tanult ismeretek felelvenítése	Kooperatív tanulás – diákkvartett	A B C D jelek	
B	A csoportok a feladatküldés módszerével ellenőrzik a szemészeti vizsgálatról szerzett tudásukat. 15 perc	Összefüggések felismerése A tanult ismeretek felelevenítése	Kooperatív tanulás – feladatküldés	Papír, írószer	
II/d A szem részei					
A	A tanulók párba állnak, és megfigyelik egymás szemét, majd elmondják, milyennek látják azt. Legalább egyszer párt cserélnek. 5 perc	Megfigyelés Önmegismerés Szókincsbővítés	Páros munka – megfigyelés		
B	A csoportok összegyűjtik és leírják, vagy lerajzolják, hogy milyen látható részei vannak a szemnek. Feladatcserével ellenőrzik egymás munkáit. 10 perc	Megfigyelés, ismereteik megfogalmazása, összefüggéskezelő-képesség, együttműködés	Kooperatív tanulás – kerekasztal Kooperatív tanulás – feladatcsere	Papír, íróeszköz	P4 (A szem részei I)

	Tevékenységek – az időtartam megjelölésével	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
C	A csoportok szótagkártyákat kapnak, amiből kirakják a szem részeinek a neveit. A csoport munkájáról megbeszélés után a szóvivők beszámolnak. 5 perc	Új ismeret Szókincsfejlesztés Együttműködés	Kooperatív tanulás – feldarabolt négyzetek csoportszóforgó	Szótagkártyák	P5 (A szem részei II)
II/e Hogyan működik a szem? I.					
A	A tanító elsötétíti a termet. Megbeszéljük, mit látnak. Hogyan lehetséges, hogy sötétben is látnak valamit? A tanító bekapcsol egy zseblámpát. Megbeszéljük, hogy most mit látnak. (Közösen fogalmazzák meg, hogy a tárgyról visszaverődő fényt látják.) 5 perc	Ismeretszerző-képesség Összefüggéskezelő-képesség Tapasztalatok megfogalmazása	Frontális munka – bemutatás		Zseblámpa
B	A tanulók megfigyelik a szemüket egy tükörben, majd félig behunyják. Közben megállapítják, hogy a pupilláik kitágulnak. Ezután gyorsan kinyitják a szemüket, és megfigyelik, mi történik a pupilláikkal. 5 perc	Ismeretszerző-képesség Összefüggéskezelő-képesség Tapasztalatok megfogalmazása	Egyéni munka – megfigyelés	Tükör mindenkinek	
C	A tanulók megfognak egy ceruzát. Behunyják az egyik szemüket, és kinyújtják a karukat. Megpróbálják megérinteni az előttük lévő lapon az egyenesek metszéspontját. Megbeszéljük, mit tapasztaltak. 5 perc	Ismeretszerző-képesség Összefüggéskezelő-képesség Tapasztalatok megfogalmazása	Egyéni munka – megfigyelés	Ceruza, papír, amire két, egymást keresztező vonalat rajzolunk	

	Tevékenységek – az időtartam megjelölésével	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II/f Mit csinálsz, ha nem látsz?					
A	A tanulók párokat alkotnak. A pár egyik tagja beköti a társa szemét, majd tárgyakat adogat a bekötött szemű társa kezébe, s ő próbálja kitalálni, hogy mi lehet az. Néhány tárgy után szerepet cserélnek. A feladat érdekesebb lehet, ha a gyerekek előre készülnek rá: hoznak olyan tárgyakat, amelyeknek jellegzetes a formájuk, anyaguk. 5 perc	Ismeretszerző-képesség Tapintásos érzékelés Verbális kommunikáció	Páros munka – játék	Sál vagy kendő, nem könnyen felismerhető tárgyak, pl. kulcstartó, ceruzaheggyező, gombolyag	
B	A tanulók párokat alkotnak, a pár egyik tagja becsukja a szemét. A társa megfogja a kezét, és végigvezeti a termen, majd szerepet cserélnek. 5 perc	Együttműködés Önkontroll Bizalom	Páros munka – játék		P6 (Mit csinálsz, ha nem látsz?)
C	A tanulók párokat alkotnak, és megbeszélnek egy hangjelet. Ezután a terem szemközti falai elé állnak. A pár egyik tagja csukott szemmel próbál eljutni a szemközt álló társához, aki a megbeszélte hangjellel irányítva segíti őt. 5 perc	Együttműködés Önkontroll Hallásérzékelés Bizalom	Páros munka – játék		P6 (Mit csinálsz, ha nem látsz?)

	Tevékenységek – az időtartam megjelölésével	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II/g Hogy mondod el annak, aki nem lát?					
A	<p>A tanulók 3-4 főből álló csoportokat alkotnak. Egyik lesz az előadó, másik a hallgató, a többiek lesznek a megfigyelők. A tanító az előadó fülébe súgja egy tárgy nevét, akinek az a dolga, hogy megpróbálja elmagyarázni a hallgatóknak, amit hallott, de nem mondhatja ki a tárgy nevét, és nem mondhat semmi olyat, ami a tárgy látható tulajdonságaira vonatkozik.</p> <p>A hallgatónak ki kell találni a tárgyat. A megfigyelők dolga, hogy miközben az előadó beszél, arra figyeljenek, hogy valóban nem hangzik-e el a tárgy látható tulajdonságára vonatkozó utalás. Ha ilyet hallanak, a ceruzájukkal koppantanak egyet. Minden előadó addig beszélhet, amíg a hallgatók ki nem találják a tárgy nevét, vagy amíg nem gyűjt össze három koppantást.</p> <p style="text-align: right;">15 perc</p>	<p>Tapasztalatszerzés: hogyan lehet leírni egy tárgy tulajdonságait vagy egy jelenséget egy olyan embernek, aki nem lát</p> <p>Szociális érzékenység: empátia a fogyatékkal élők iránt</p> <p>Konvertálóképesség</p>	<p>Csoportmunka – játék</p>	<p>Ceruza</p>	<p>P7 (Hogyan mondod el annak, aki nem lát?)</p>
B	<p>A csoportok „vakdominót” készítenek. Kartonpapírból kivágott egybevágó téglalapokra egy nem fogó toll hegyét – a dominón lévő pontok elhelyezkedésének megfelelően – erősen rányomják. Így a másik oldalán kitapogatható lesz a pont helye.</p> <p>Bekötött vagy becsukott szemmel kipróbálják a dominót.</p> <p style="text-align: right;">15 perc</p>	<p>Tapasztalatszerzés: hogyan lehet olvasni a Braille-írást?</p> <p>Empátia a fogyatékkal élők iránt</p> <p>Érzékelésfejlesztés</p>	<p>Csoportmunka – dominókészítés</p> <p style="text-align: right;">– játék</p>	<p>Kartonpapírból kivágott egybevágó téglalapok, nem fogó golyóstoll</p>	

	Tevékenységek – az időtartam megjelölésével	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II/h A szem egészségének védelme					
A	A csoportok rajzokat készítenek tevékenységekről, melyek árthatnak a szemünknek. A rajzokat egy közös plakátra ragasztják, és címet adnak a plakátnak, majd kiállítják a kész képeket. 10 perc	Egészségvédő motívumok Összefüggéskezelő-képesség	Egyéni munka – ábrázolás Kooperatív tanulás – képtárlátogatás	Papír, rajzeszközök	P8 (A szem egészségének védelme I.)
B	A tanító vezetésével megtornáztatják a szemüket. 5 perc	Ismeretszerző-képesség Egészségvédő motívumok	Egyéni munka – szemtorna		P9 (A szem egészségének védelme II.)
II/i Milyenek vagyunk?					
A	A tanulók szemüveget terveznek az általuk hozott, kivágott arcképekre. 15 perc	Kreativitás Ábrázolás	Egyéni munka – rajzolás	Újságból kivágott arcképek vagy fényképek, filctoll	P10 (Milyenek vagyunk?)
B	A tanulók végig gondolják, hogy milyen tulajdonságukon változtatnának szívesen, és olyan varázsszemüveget terveznek, amik képesek átalakítani ezt a tulajdonságukat. A tervezett szemüvegnek nevet adnak. 15 perc	Önértékelés Kreativitás fejlesztése Önkifejezési készség	Egyéni munka – tervezés	Papír, rajzeszközök	P10 (Milyenek vagyunk?)
III. AZ ÚJ TARTALOM ÖSSZEFOGLALÁSA, ELLENŐRZÉS ÉS ÉRTÉKELÉS					
III/a Összefoglalás					
A	A csoportok szemvizsgáló táblát terveznek olyanoknak, akik még nem tudnak olvasni. 15 perc	Tapasztalatok alkalmazása Együttműködés Kreativitás	Csoportmunka – tervezés	Csomagolópapír, színes ceruza	

	Tevékenységek – az időtartam megjelölésével	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B	A tanulók párokban megfejtik a keresztrejtvényt. A vastag keretes függőleges sorban elolvassák a megfejtést. 10 perc	A tanult ismeretek összefoglalása Konvertáló és logikai képesség	Páros munka – feladatmegoldás	D3 (Keresztrejtvény)	P11 (Keresztrejtvény)
III/b Levezetés					
A	A tanulók körbe ülnek. Egy gyerek középre ül, neki bekötik a szemét. A körben ülők egymásnak gurítanak egy csörgőlabdát. A kör közepén ülőnek meg kell próbálnia elkapni a labdát. A játékhoz teljes csendre van szükség. 5 perc	Együttműködés Hallásérzékelés	Frontális munka – játék	Sál, csörgőlabda	
B	A tanulók párt alkotnak. A pár egyik tagjának bekötik a szemét. A bekötött szemű gyerek feladata, hogy felépítsen egy építményt a kockákból. A társa csak beszéddel segíthet neki, a kockákhoz nem nyúlhat. 5 perc	Együttműködés Hallásérzékelés Térérzékelés	Páros munka – építés párban	Építőkockák, sálak	

	Tevékenységek – az időtartam megjelölésével	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
C	<p>A tanulók körben állnak. Egy gyerek kimegy, amíg a többiek megbeszélik, hogy a körben állók közül ki lesz a „kapu”. Ekkor a kívül lévő tanulót visszahívják, aki beáll a kör közepére. Megpróbál onnan kijönni. Ha nem a „kapu” felé indul, akkor a körben állók karjukkal elzárják az utat. Csak a megbeszélte „kapu” tud kimenni a körből. A körben állóknak úgy kell nézni a közepén állóra, hogy a tekintetük hívja, vagy küldje őt, és ő így találja meg a „szabadulás útját”.</p> <p>A pedagógus kérje meg a gyerekeket, hogy a játék idejére maradjanak csöndben. Csak a tekintetek beszélhetnek, más módon jelezni nem szabad.</p> <p style="text-align: right;">10 perc</p>	<p>Együttműködés Önkifejezési készség Szabálytartás</p>	<p>Frontális munka – játék</p>		
III/c Értékelés					
A	<p>A tanulók mondatok befejezésével értékelik a munkájukat.</p> <p>Abban a feladatban éreztem a legjobban magam... Számomra az volt a legnehezebb... Most tudtam csak meg... Azt fogom otthon elmesélni...</p> <p style="text-align: right;">10 perc</p>	<p>Önértékelés Véleményalkotás</p>	<p>Kooperatív tanulás – beszélgetőkör</p>		

	Tevékenységek – az időtartam megjelölésével	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B	<p>A tanulók a teremben sétálnak, és a tanító utasítása szerint megfogják egymás vállát. Ki-ki fogja meg annak a vállát, akivel szívesen dolgozott együtt a foglalkozás alatt; akiről megtudott valami újat; akiről úgy érzi, hogy tudott neki valamiben segíteni; akitől a foglalkozás alatt tanult valamit.</p> <p style="text-align: right;">5 perc</p>	<p>Társértékelés Önértékelés Véleményelfogadás</p>	<p>Frontális munka – játék</p>		

MELLÉKLETEK

P1 BEVEZETŐ ASSZOCIÁCIÓS JÁTÉK

Felrajzolunk egy szemet a táblára. A gyerekek a munkafüzetükben levő képeket használják. Lehet, hogy a gyerekek más elfogadható összefüggést is látnak a képek között. Bármilyen meghatározás elfogadható, ami az összes képre ráillik. Lehet, hogy a kimondott szó nem a „szemüveg”, hanem a „látás” vagy más, e témakörhöz kapcsolódó fogalom lesz.

P2 KIK VISELNEK SZEMÜVEGET? I.

A feladathoz találjunk ki olyan állításokat is, ami aktuálisan az adott gyerekcsoportra érvényes!

Az állítások összeállításánál fontos szempont, hogy:

- legyen olyan állítás, amikor nem lehet a metszetbe állni, és legyen olyan, amikor igen;
- legyen olyan állítás, ami két, egymást kizáró feltételt tartalmaz (hord szemüveget, nem hord szemüveget);
- de legyen olyan is, ami egymástól független feltételeket tartalmaz (akinek kontaktlencséje van, és akinek testvére van);
- legyen olyan állítás, ami valójában egy részhalmazt ad meg (az, aki látta már magát torzító tükörben, és akinek ez tetszett is);
- legyen olyan feltétel, hogy ne tudjon mindenki valamelyik halmazban elhelyezkedni.

Mi a következőket ajánljuk:

- Az álljon a piros körbe, aki hord szemüveget, a kékbe, aki nem!

- Az álljon a piros körbe, akinek az anyukája hord szemüveget, a kékbe, akinek az apukája hord szemüveget!
- Az álljon a piros körbe, aki ismer valakit, akinek kontaktlencséje van, a kékbe az, akinek van testvére!
- Az álljon a piros körbe, aki látta már magát torzító tükörben, a kékbe az, akinek ez tetszett is!
- Az álljon a piros körbe, aki a terem legvégéből is látja a táblára írt szöveget, a kékbe az, aki már járt szemorvosnál!

P3 KIK VISELNEK SZEMÜVEGET? II.

Ki lehet ülni az iskola elé, vagy ha nagyon kevés az időnk, de olyan helyen van az iskola, ki lehet „ülni” az ablakba, és onnan figyelni. Olyan lakóhely esetén, ahol nem várható, hogy sok járókelővel találkozhatnak a gyerekek, a felmérés készülhet az iskolában: megkérdezhetik a többi osztály tanulóit, a pedagógusokat vagy az iskola egyéb dolgozóit. Ha a modult nem egy napon tartjuk, akkor ez lehet egy otthoni kutatás is: kérdezgethetnek a gyerekek több napon át, otthon és a saját környezetükben is. Ebben az esetben – elfogadó nyitott környezet esetén – a zárójelben levő kérdésekre is próbáljunk választ keresni.

Beszéljük meg előre, hogy a csoportban szükség lesz megfigyelőkre, kérdezőkre és írnokokra. Egy csoporton belül érdemes felosztani a területeket: minél több helyet, illetve személyt tudjanak megfigyelni, megkérdezni a gyerekek. Beszéljük meg előtte, hogy kitől szabad kérdezni, és azt is, hogy hogyan illik kérdezni.

További kérdésekkel bővíthető a felmérés.

P4 A SZEM RÉSZEI I.

A csoportok cseréljék ki egymás között a megoldásaikat, majd azok ellenőrzése, javítása után beszéljük meg a tapasztalatokat.

Ha a gyerekek valahonnan ismerik a szem nem látható részeinek a nevét, azokat is leírhatják. Esetleg mondják is el, hogy mit tudnak róluk.

P5 A SZEM RÉSZEI II.

A „feldarabolt négyzetek” kooperatív fejlesztési módszer. Ez esetben a szótagokat négy borítékba tesszük összekeverve, mindegyikbe lehetőleg ugyanannyit. Minden csoport négy borítékot kap. A csoport tagjai húznak maguknak borítékot. Úgy kell összerakni a szavakat, hogy: tilos megszólalni, mutogatással sem lehet jelezni, hogy melyik darabra van szükségük. Azokat a szótagokat, amiről úgy gondolják, hogy nincs rá szükségük, helyezték középre: az ott a bank, onnan bárki elveheti, akinek szüksége van rá. Egymásnak nem segíthetnek.

A szótagkártyákat előtte daraboljuk fel. Minden csoportban annyi készlet legyen, ahány gyerek van, de a készleteket keverjük össze, úgy tegyük annyi borítékba, ahány gyerek van a csoportban.

Kép: szótagkártyák szka103_07_07

SZEM, PIL, LA, SZEM, ÖL, DÖK, SZA, RU, HÁR, TYA, PU, PIL, LA, SZI, VÁR, VÁNY, HÁR, TYA, SZEM, LEN, CSE, SZEM, HÉJ

P6 MIT CSINÁLSZ, HA NEM LÁTSZ?

Az úgynevezett vakjátékoknál fontos, hogy a gyerekek bízzanak egymásban. Ha bekötjük a gyerek szemét, sokkal kiszolgáltatottabbá válik, mintha ő csukná be, és akkor kukucskál, amikor akar, s ha nagyon elbizonytalanodik, kinyithatja a szemét. A gyakorlatot párcserével is végezzék el! Legyen szabad nem vállalni a feladatot! Ilyenkor csendben lehet nézni a többieket. Vigyázzanak arra, hogy a társuk se bútorral, se a többi párral ne ütközzön. A végén kérdezzük meg, ki érezte magát biztonságban!

P7 HOGYAN MONDOD EL ANNAK, AKI NEM LÁT?

„Fülbesúgásra” ajánlott szavak: rózsa, tű, ég, fű, nap, narancs, alma, csokoládé.

P8 A SZEM EGÉSZSÉGÉNEK VÉDELME I.

Néhány ötlet: takaró alatt zseblámpával olvasni, sokat tévézni, monitor nézni, napba nézni, nem a nekünk rendelt szemüveget hordani.

P9 A SZEM EGÉSZSÉGÉNEK VÉDELME II.

A szemtorna gyakorlatai

Kényelmesen üljetek, és egész lassan ingassátok a fejeteket balról jobbra és vissza. Közben nézzetek végig mindent, ami a látószögekbe esik. Képzeljétek azt, hogy az orrotok hegyén van egy tollpihe, gyengéden simítsatok vele végig mindent, amit láttok. Nézzetek – amennyire csak tudtok – jobbra, balra, föl, le, ferde irányokba, és körbe a nélkül, hogy a fejeteket mozdítanátok!

Válasszatok ki egy pontot a táblán, és most mozgassátok a fejete-
ket úgy, hogy közben végig azt az egy pontot nézitek!

Nézzetek ki egy távoli pontot a táblán! Nézzetek ki egy közeli
pontot is, lehet az az ujjatok hegye. Most felváltva nézzetek rá a
távoli, majd a közeli pontra!

Minden gyakorlat végén csukjuk be rövid időre a szemünket, és
pihentessük!

P10 MILYENEK VAGYUNK?

Miközben alkotnak a gyerekek, beszélgethetünk. Ki, miért, milyen
szemüveget tervez, melyik arcra mi illik, milyen tulajdonságot mi-

lyen szemüveg „palástol” stb. Az A feladatban megpróbálhatunk
újságból kivágott arcok helyett saját fényképre is tervezni, de előtte
kérdézzük meg a gyerekeket, hogy ezt ki vállalja. Ha idegen arcra
tervezünk szemüveget, beszéljünk arról, hogy mi az, ami még vic-
ces, és mi az, ami már bántó lehet.

P11 KERESZTREJTVÉNY

A keresztrejtvény megfejtése: szivárvány

1. sas, 2. szemed, 3. optikus, 4. vér, 5. szaruhártya, 6. piros, 7. televí-
zió, 8. szaglás, 9. kontakt, 10. fény

szka103_07_07

SZEM	PIL	LA
SZEM	ÖL	DÖK
SZA	RU	HÁR
TYA	PU	PIL
LA	SZI	VÁR
VÁNY	HÁR	TYA
SZEM	LEN	CSE
SZEM		HÉJ